

Početna stranica>Novac/novčana potraživanja>**Nesolventnost/stečaj**

Nesolventnost/stečaj

Slovenija

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupci u slučaju nesolventnosti i postupak preventivnog restrukturiranja utvrđeni su u

Zakonu o financijskom poslovanju, postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilnoj likvidaciji (*Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*)

(dalje u tekstu „ZFPIPP”).

I. POSTUPCI U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

1. Postupak financijskog restrukturiranja – reorganizacija

Postupak prisilne nagodbe može se pokrenuti protiv:

- pravne osobe koja je organizirana kao trgovačko društvo ili zadruga, osim ako je zakonom propisano drukčije za pojedina trgovačka društva ili zadruge s obzirom na djelatnost koju obavljaju,
- poduzetnika ili
- bilo koje pravne osobe kada je to propisano zakonom.

Postupak prisilne nagodbe sadržava i **posebna pravila za prisilnu nagodbu u slučaju velikog, srednjeg ili malog društva**. U tom se postupku nudi širi spektar mjera za financijsko restrukturiranje dužnikovih obveza (npr. osigurane tražbine vjerovnika).

Postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe može se voditi samo protiv trgovačkog društva koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima (*Zakon o gospodarskih družbah*) smatra mikropoduzećem ili protiv poduzetnika koji ispunjuje kriterije za mikropoduzeća ili mala poduzeća.

2. Stečajni postupci

Stečajni postupak protiv pravne osobe može se pokrenuti protiv bilo koje pravne osobe, osim ako je drukčije propisano zakonom kojim se uređuje konkretni pravni oblik ili vrsta pravne osobe ili konkretna pravna osoba. Stečajni postupak protiv društva osoba s invaliditetom može se pokrenuti samo ako Vlada Republike Slovenije da prethodnu suglasnost.

Osobni stečaj može se pokrenuti nad imovinom:

- poduzetnika,
- pojedinca (liječnik, javni bilježnik, odvjetnik, poljoprivrednik ili druga fizička osoba koja nije poduzetnik, a koja obavlja određenu djelatnost kao zanimanje) ili
- potrošača.

Stečaj ostavine može se pokrenuti nad imovinom prezaduženog oporučitelja – preminule fizičke osobe.

II. PRETHODNI POSTUPAK U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

Postupak preventivnog restrukturiranja

Postupak preventivnog restrukturiranja može se pokrenuti samo protiv društva kapitala koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima smatra velikim, srednjim ili malim poduzećem.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnost

Ključni je zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti postojanje nesolventnosti. **Nesolventnost** je definirana kao stanje u kojem je:

- dužnik **dulje vrijeme nesolventan** jer ne može podmiriti sve svoje obveze koje su dospjele u tom razdoblju ili
- dužnik postao **dugoročno nesolventan** jer je vrijednost njegove imovine manja od zbroja njegovih obveza (**prezaduženost**) ili jer je u slučaju dužnika koji je društvo kapitala gubitak tekuće godine zajedno s prenesenim gubitcima premašio polovinu temeljnog kapitala, a taj gubitak ne može se pokriti iz prenesene dobiti ili rezervi.

Prethodni i glavni postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak u slučaju nesolventnosti obuhvaća „prethodni” i „glavni” postupak u slučaju nesolventnosti. Prethodni postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se podnošenjem prijedloga (prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti). Tijekom prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti sud odlučuje o uvjetima za pokretanje postupka. Glavni postupak pokreće se odlukom u kojoj sud odlučuje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti (pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti).

Stranke prethodnog i glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

U prethodnom postupku postupovne radnje mogu obavljati predlagatelj postupka, dužnik protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, ako dužnik nije predlagatelj te vjerovnik koji može dokazati vjerojatnost postojanja tražbine prema dužniku protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, pod uvjetom da taj vjerovnik prijavi svoju namjeru sudjelovanja u prethodnom postupku.

U glavnom postupku postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik koji prijavi tražbinu u postupku protiv nesolventnog dužnika te nesolventni dužnik (u postupku prisilne nagodbe, pojednostavnjene prisilne nagodbe i osobnom stečaju).

Pokretanje i oglašavanje postupka

Odluka o pokretanju postupka objavljuje se na dan njezina donošenja na internetskim stranicama namijenjenima javnoj objavi sudskih dokumenata, dokumenata sudionika i drugih informacija o postupcima u slučaju nesolventnosti. Sud o pokretanju postupka obavješćuje vjerovnike putem obavijesti koja se mora objaviti istog dana i u isto vrijeme kao i odluka o pokretanju postupka. U toj odluci sud objavljuje važne informacije o postupku. Pravne posljedice pokretanja postupka nastaju na dan objave obavijesti o pokretanju stečajnog postupka.

Predlagatelj postupka

Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik ili osobno odgovoran član društva dužnika. Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe protiv velikog, srednjeg ili malog poduzeća** mogu podnijeti i vjerovnici čije ukupne tražbine čine najmanje 20 % svih financijskih tražbina. To su, na primjer, banke koje se smatraju dobro informiranim subjektima i imaju potrebne informacije, infrastrukturu i osoblje te mogu predložiti i plan financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika.

Postupak prisilne nagodbe odvija se s namjerom da se nesolventnom dužniku provedbom prikladnih mjera financijskog restrukturiranja omogući da ponovno postane kratkoročno i dugoročno sposoban za plaćanje. Kako bi se dužniku omogućilo redovito poslovanje (i osigurala likvidnost koja je potrebna za tekuće poslovanje) tijekom razdoblja nesigurnosti za vrijeme trajanja postupka prisilne nagodbe nije dopušteno prisilno raspolaganje dužnikovom imovinom. Kao protuteža toj „pogodnosti“ i kako bi se spriječilo dužnika da je zloupotrebljava, njegovo se poslovanje tijekom postupka ograničuje samo na redovito poslovanje.

Prijedlog za pokretanje **postupka pojednostavnjene prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik. U tom su postupku predmet restrukturiranja samo neosigurane obične tražbine. Pojednostavnjena prisilna nagodba nema učinak na prioritete ili osigurane tražbine niti na tražbine na temelju poreza i doprinosa.

Prijedlog za pokretanje **stečajnog postupka** može podnijeti dužnik, odgovorni član društva dužnika, vjerovnik ili Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije (*Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije*). Vjerovnik mora dokazati vjerojatnost uspješne naplate tražbine od dužnika, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem te tražbine dulje od dva mjeseca. Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije mora dokazati vjerojatnost postojanja tražbina radnika prema dužniku protiv kojega se predlaže pokretanje postupka, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem tih tražbina dulje od dva mjeseca.

Postupak preventivnog restrukturiranja vodi se kako bi se dužniku, za kojeg je vjerojatno da će postati nesolventan u roku od godine dana, omogućilo da na temelju sporazuma o financijskom restrukturiranju provede određene mjere restrukturiranja svojih financijskih obveza i druge mjere financijskog restrukturiranja koje su potrebne za uklanjanje uzroka moguće nesolventnosti. Prijedlog za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja može podnijeti samo dužnik. O prijedlogu za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja moraju se usuglasiti vjerovnici čiji udio u svim financijskim tražbinama prema dužniku iznosi najmanje 30 %. Dužnik uz prijedlog mora priložiti izjavu vjerovnika o suglasnosti za pokretanje postupka ovjerenu kod javnog bilježnika.

Internetske stranice za javne objave u postupcima u slučaju nesolventnosti

Kad je riječ o svim postupcima u slučaju nesolventnosti, na tim se internetskim stranicama mora objaviti sljedeće:

informacije o pojedinačnom postupku prisilne nagodbe, stečaja, prisilne likvidacije, pojednostavnjene prisilne nagodbe, preventivnog restrukturiranja i stečaja ostavine,

sudske odluke donesene u postupcima (osim u određenim slučajevima utvrđenima zakonom),

obavijesti o pokretanju postupka, obavijesti o datumima održavanja rasprave i druge obavijesti i pozivi na glasanje koje u skladu sa zakonom izdaje sud, zapisnici s rasprava i sastanaka odbora vjerovnika,

izvješća upravitelja i nesolventnih dužnika u postupcima prisilne nagodbe,

popisi utvrđenih tražbina,

podnesci stranaka u postupcima i druga sudska pismena koja se moraju objaviti u skladu s ZFPPIPP-om i

sve obavijesti o javnim dražbama u stečajnom postupku i svi pozivi na podnošenje ponuda u vezi s unovčenjem stečajne mase.

Internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*; dalje u tekstu „AJPES“). U pogledu objave utvrđena je nepobojna zakonska pretpostavka da su stranke u postupcima u slučaju nesolventnosti i svaka druga osoba doznale za sudske odluke, prijedloge drugih stranaka u postupku i druge pravne radnje u roku od osam dana od njihove objave. Zbog toga su internetske stranice **javne i besplatne**.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupci prisilne nagodbe

Nakon pokretanja **postupka prisilne nagodbe** dužnik mora zadržati svoju imovinu. Može prodati samo onu imovinu koja nije potrebna za njegovo poslovanje ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine utvrđena kao mjera financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik smije uzimati zajmove ili kredite samo uz suglasnost suda i najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe.

Tražbine koje su proizašle iz financiranja redovitog poslovanja dužnika tijekom postupka prisilne nagodbe i postupka preventivnog restrukturiranja u mogućem se kasnijem stečajnom postupku plaćaju iz opće stečajne mase prije plaćanja prioriteta tražbina (odnosno troškova postupka).

Stečajni postupak

Stečajna masa **dužnika koji je pravna osoba** obuhvaća imovinu stečajnog dužnika u trenutku pokretanja postupka, svu imovinu stečenu unovčenjem stečajne mase i upravljanjem njome te pobijanjem pravnih radnji stečajnog dužnika te imovinu stečenu nastavkom poslovanja ako stečajni dužnik u skladu s ZFPPIPP-om nastavlja poslovati nakon pokretanja stečajnog postupka. Stečajna masa uključuje i imovinu stečenu ostvarivanjem zahtjeva protiv osobno odgovornih članova društva stečajnog dužnika, osim stvari koje su potonjem nužno potrebne za zadovoljenje osnovnih životnih potreba.

Stečajna masa **dužnika u osobnom stečaju** uključuje svu imovinu koju stečajni dužnik stekne tijekom razdoblja utvrđivanja sve do oslobođenja od obveza ili do zaključenja stečajnog postupka. U osobnom stečaju iz stečajne mase izuzeti su:

– predmeti (predmeti za osobnu upotrebu (odjeća, obuća itd.), kućanski predmeti (namještaj, hladnjak, štednjak, perilica rublja itd.) koji su nužno potrebni dužniku i članovima njegova kućanstva, predmeti koji su nužno potrebni za obavljanje dužnikova posla, odličja i priznanja, vjenčani prsten, osobna pisma, rukopisi i drugi osobni dokumenti (slike i fotografije članova obitelji itd.) i

– prihodi (prihodi na temelju zakonskog uzdržavanja, prihodi na temelju naknade štete za tjelesnu ozljedu u skladu s pravilima o invalidskom osiguranju, prihodi na temelju novčane socijalne pomoći itd.).

Osim toga, stečajna masa u osobnom stečaju ne uključuje dio dužnikove zarade koja dužniku osigurava socijalni minimum (npr. dužnik zadržava najmanje 76 % minimalne plaće, a ako dužnik uzdržava člana obitelji ili drugu osobu koju mora uzdržavati u skladu sa zakonom, i iznos koji je propisan za uzdržavanu osobu).

U osobnom stečaju dužniku se jamči jednak socijalni minimum koji bi primio u slučaju pojedinačne ovrhe.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nadležnost i zadaće suda

Za odlučivanje u postupku u slučaju nesolventnosti nadležan je okružni sud. U postupku u slučaju nesolventnosti sudi sudac pojedinac. Za odlučivanje o žalbama u svim je postupcima u slučaju nesolventnosti mjesno nadležan Viši sud u Ljubljani (*Višje sodišče v Ljubljani*).

Imenovanje upravitelja i njegove ovlasti

Upravitelj izvršava ovlasti i obavlja zadaće u postupku u slučaju nesolventnosti u skladu sa zakonom u svrhu zaštite interesa vjerovnika. Upravitelj se imenuje u postupku prisilne nagodbe i u stečajnim postupcima. Upravitelja imenuje sud u odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. U postupku prisilne nagodbe protiv velikih, srednjih ili malih društava sud upravitelja imenuje posebnom odlukom dan nakon primitka prijedloga za pokretanje postupka. U **postupku prisilne nagodbe** upravitelj nadzire poslovanje dužnika. U tu svrhu dužnik mora pružiti sve informacije koje su potrebne za nadzor i omogućiti pregled poslovnih knjiga i dokumentacije. U postupku prisilne nagodbe poslovna je sposobnost dužnika ograničena. Nakon pokretanja postupka dužnik smije

obavljati samo redovite (tekuće) poslove povezane s njegovim djelatnostima i podmirenjem njegovih obveza iz tih poslova. Nakon pokretanja postupka dužnik smije raspolagati svojom imovinom samo koliko je potrebno za obavljanje redovitih poslova, ne smije uzimati zajmove ili kredite, davati jamstva ili avale ili sklapati ugovore ili obavljati bilo koje druge radnje čija bi posljedica moglo biti nejednako postupanje prema vjerovnicima ili onemogućavanje provedbe financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik može uz redovne poslove, ako dobije suglasnost suda, prodati imovinu koju više ne treba za svoje poslovanje, ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine navedena kao mjera financijskog restrukturiranja. Dužnik smije uzimati zajmove ili kredite najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe. Sud o davanju suglasnosti odlučuje na temelju mišljenja upravitelja ili odbora vjerovnika.

Pokretanjem **stečajnog postupka protiv pravne osobe** prestaju ovlasti dužnikovih zastupnika, prokurista i drugih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika te ovlasti uprave dužnika za vođenje njegovih poslova. Te ovlasti stječe upravitelj koji u stečajnom postupku vodi poslove nesolventnog dužnika u skladu s potrebama postupka i zastupa ga u:

postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s utvrđivanjem tražbina te razlučnim i izlučnim pravima,

postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s pobijanjem pravnih radnji nesolventnog dužnika,

pravnim poslovima i drugim radnjama potrebnima za unovčenje stečajne mase,

ostvarivanju odricanja i ostalih prava koje nesolventni dužnik stječe kao pravnu posljedicu pokretanja stečajnog postupka i

drugim pravnim poslovima koje nesolventni dužnik može obavljati u skladu sa zakonom.

Pokretanjem **postupka osobnog stečaja** poslovna sposobnost stečajnog dužnika ograničuje se na način da:

1. ne može sklapati ugovore i obavljati druge pravne poslove ili radnje čiji je predmet raspolaganje njegovom imovinom koja je uključena u stečajnu masu;
2. bez suglasnosti suda ne može:

uzimati zajmove ili kredite, ili davati jamstva,

otvoriti bankovni račun i drugi novčani račun ili

odreći se nasljedstva ili drugih imovinskih prava.

Pravni posao ili druga pravna radnja stečajnog dužnika u suprotnosti s tim pravilima nema pravni učinak, osim ako druga ugovorna stranka prilikom sklapanja pravnog posla ili obavljanja pravne radnje čiji je predmet bilo raspolaganje imovinom dužnika uključenom u stečajnu masu nije znala ili nije mogla znati da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja. Pravilo je, a suprotni dokaz nije dovoljan, da je druga ugovorna stranka znala da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja, ako je ugovor sklopljen ili pravni posao obavljen više od osam dana nakon objave oglasa o pokretanju postupka osobnog stečaja na javnim internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj nije uključen u **postupak preventivnog restrukturiranja**. U tom se postupku dužnikova poslovna sposobnost ne ograničuje. Upravitelj nije uključen ni u **postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe**.

Dozvola za obavljanje poslova upravitelja

Posao upravitelja može obavljati samo osoba koja ima valjanu dozvolu ministra nadležnog za pravosuđe za obavljanje poslova upravitelja u postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilne likvidacije.

Ministar nadležan za pravosuđe izdaje dozvolu za obavljanje poslova upravitelja osobi koja ispunjuje sljedeće uvjete:

državljanin je Republike Slovenije ili države članice Europske unije, države članice Europskoga gospodarskog prostora ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj te posjeduje aktivno znanje slovenskog jezika,

ima poslovnu sposobnost te je općenito u dobrom zdravstvenom stanju,

ima najmanje visokoškolsko obrazovanje prvoga stupnja ili usporedivo obrazovanje stečeno u inozemstvu, nostrificirano, priznato ili vrednovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje vrednovanje i priznavanje obrazovanja, ili dozvolu za obavljanje poslova revizora ili ovlaštenog revizora,

ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci,

ima sklopljenu policu osiguranja kojom je pokrivena njegova odgovornost za naknadu štete na osigurani iznos od najmanje 500 000 EUR za pojedinu godinu, položio je stručni ispit za obavljanje poslova upravitelja,

osoba je vrijedna javnog povjerenja za obavljanje te funkcije,

ministru nadležnom za pravosuđe dala je izjavu da će savjesno i odgovorno obavljati svoju ulogu upravitelja te da će u svakom postupku u slučaju nesolventnosti u kojem je imenovana raditi na brzom završetku postupka i što povoljnijim uvjetima plaćanja vjerovnicima.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe

Ako prilikom pokretanja **postupka prisilne nagodbe** postoji tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku te protutražbina nesolventnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i tražbine koje prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe još nisu dospjele na plaćanje. Pokretanje postupka prisilne nagodbe nema učinak na osigurane i prioritetne tražbine i razlučna prava. U postupku u slučaju nesolventnosti protiv velikih, srednjih ili malih društava osigurane tražbine mogu biti predmet financijskog restrukturiranja.

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja stečajnog postupka

Ako prilikom pokretanja **stečajnog postupka** postoji tražbina vjerovnika prema stečajnom dužniku te protutražbina stečajnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja stečajnog postupka izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i tražbine koje prilikom pokretanja stečajnog postupka još nisu dospjele na plaćanje. Vjerovnik svoju tražbinu prema stečajnom dužniku ne prijavljuje u stečajnom postupku, već o prijeboju mora obavijestiti upravitelja u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik ne obavijesti upravitelja o prijeboju, stečajnom dužniku odgovara za troškove i ostalu štetu koju je stečajni dužnik pretrpio zbog vjerovnikova propusta. Ako je vjerovnikova tražbina prema stečajnom dužniku uvjetovana, prijeboj se izvršava ako vjerovnik zatraži prijeboj, a sud da suglasnost za izvršenje prijeboja.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ili koju je novi vjerovnik stekao prije pokretanja stečajnog postupka na temelju ustupa od prethodnog vjerovnika ne može biti predmet prijeboja s protutražbinom stečajnog dužnika prema novom vjerovniku ako je ta tražbina nastala prije pokretanja stečajnog postupka.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ne može biti predmet prijeboja s protutražbinom stečajnog dužnika prema tom vjerovniku ako je ta tražbina nastala nakon pokretanja stečajnog postupka.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Nalozi za izvršenje pravnog posla ili druge pravne radnje za račun dužnika prestaju vrijediti ako ih je dužnik izdao prije pokretanja stečajnog postupka. Nakon pokretanja stečajnog postupka pružatelj usluga plaćanja ne smije izvršiti ni jedno plaćanje na teret novčanih sredstava nesolventnog dužnika na temelju odluke o izvršenju ili rješenja o prisilnoj naplati. Ponude koje je stečajni dužnik dao prije pokretanja stečajnog postupka prestaju vrijediti, osim ako je adresat prihvatio ponudu prije početka stečajnog postupka.

Upravitelj nakon pokretanja stečajnog postupka može raskinuti ugovore o najmu i zakupu ako je stečajni dužnik te ugovore sklopio prije pokretanja stečajnog postupka, uz otkazni rok od mjesec dana, bez obzira na opća zakonska pravila i uvjete ugovora. Ako stečajni dužnik ostvari svoje pravo na raskid, otkazni rok započinje posljednjeg dana mjeseca u kojem je druga ugovorna stranka primila izjavu stečajnog dužnika o raskidu, a istječe posljednjeg dana sljedećeg mjeseca. Druga ugovorna stranka ima pravo od stečajnog dužnika zatražiti naknadu štete koja je nastala zbog ostvarenja prava na raskid protivno općim pravilima. Zahtjev za naknadu štete treba prijaviti u stečajnom postupku, a isplaćuje se iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika. Pokretanje stečajnog postupka nema učinak na sporazum o nagodbi ili na kvalificirani financijski ugovor na koji se primjenjuju pravila utvrđena u sporazumu o nagodbi. Ako nakon poravnjenja međusobnih prava i obveza u skladu s pravilima utvrđenima u sporazumu o nagodbi nastane neto novčana tražbina druge ugovorne stranke prema stečajnom dužniku, druga ugovorna stranka mora tu tražbinu prijaviti u stečajnom postupku, a tražbina se isplaćuje iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nedopuštenost izvršenja ili osiguranja

Nakon **pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti** protiv nesolventnog dužnika u načelu nije u skladu sa zakonom dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju, osim ako je zakonom određeno drukčije.

Nakon **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** protiv nesolventnog dužnika nije dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja.

Prekid pokrenutih postupaka izvršenja ili osiguranja

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika **prije pokretanja postupka prisilne nagodbe** prekida se nakon pokretanja potonjeg postupka, a može se nastaviti samo na temelju odluke suda koji vodi postupak prisilne nagodbe za koju je u zakonu navedeno da je osnova za nastavak postupka izvršenja ili osiguranja.

Pokretanje stečajnog postupka ima sljedeće pravne posljedice za postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika prije početka stečajnog postupka:

ako u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka još nije stekao razlučno pravo, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,

ako je u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka stekao razlučno pravo te ako prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava još nije obavljena do pokretanja stečajnog postupka, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,

ako je vjerovnik u postupku izvršenja stekao razlučno pravo prije pokretanja stečajnog postupka i ako je do pokretanja stečajnog postupka u postupku izvršenja obavljena prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava, pokretanje stečajnog postupka nema učinak na postupak izvršenja i postupak osiguranja na temelju privremene mjere ili prethodne mjere zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka i poništavaju se sve radnje izvršene u tom postupku.

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv dužnika prije **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** radi izvršenja ili osiguranja financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja prekida se u trenutku početka postupka preventivnog restrukturiranja. O prekidu postupka izvršenja ili osiguranja odlučuje sud izvršenja na prijedlog dužnika.

Načelo koncentracije stečajnog postupka

Svoj zahtjev za ispunjenje obveze koja je nastala do pokretanja stečajnog postupka u odnosu prema stečajnom dužniku vjerovnik može prijaviti samo u stečajnom postupku protiv tog dužnika i u skladu s pravilima tog postupka (pravila o prijavi i utvrđivanju tražbina, upute na pravni lijek (podnošenje žalbe) u pogledu spornih tražbina itd.).

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako je vjerovnik podnio tužbu za utvrđivanje tražbine prije pokretanja stečajnog postupka, taj se sudski postupak prekida na temelju pravila Zakona o parničnom postupku (*Zakon o pravdnem postupku*). Vjerovnik koji je podnio tužbu prije pokretanja stečajnog postupka mora svoju tražbinu prijaviti u stečajnom postupku.

Na dan objave odluke o utvrđivanju tražbina prestaje razlog za prekid sudskog postupka kao posljedice stečajnog postupka. Ako je vjerovnikova tražbina priznata, njegov pravni interes za nastavak sudskog postupka prestaje te se sudski postupak prekida. Vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznate u stečajnom postupku.

Ako upravitelj osporava tražbinu vjerovnika u stečajnom postupku, vjerovnik mora podnijeti prijedlog za nastavak sudskog postupka u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina. U tom slučaju vjerovnik u sudskom postupku traži samo utvrđivanje postojanja tražbine. Ako je vjerovnikovu tražbinu osporio drugi vjerovnik, vjerovnik mora u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina proširiti tužbu na vjerovnika koji je osporio tražbinu kao novog tuženika. Ako je njegova tražbina utvrđena u sudskom postupku, vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznane u stečajnom postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

U glavnom postupku u slučaju nesolventnosti postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik u postupku koji traži utvrđivanje svoje tražbine prema nesolventnom dužniku. Opće je pravilo da svaki vjerovnik (kao stranka) u postupku u slučaju nesolventnosti ima pravo na žalbu protiv bilo koje odluke suda, osim ako je zakonom propisano da žalbu protiv konkretne odluke mogu podnijeti samo određene stranke. Žalba se mora podnijeti u roku od 15 dana. Rok od 15 dana za osobe kojima se odluka mora uručiti u skladu sa ZFPPIP-om počinje teći od dana uručenja odluke, a za druge osobe taj rok od 15 dana počinje teći od dana objave odluke.

U postupku u slučaju nesolventnosti vjerovnik postupovne radnje može obavljati i putem odbora vjerovnika koji je, kao tijelo vjerovnika, za račun svih vjerovnika koji su stranke u postupku ovlašten za obavljanje postupovnih radnji utvrđenih zakonom. Odbor vjerovnika uspostavlja se u postupku prisilne nagodbe, a u stečajnom postupku uspostavlja se samo ako to zatraže vjerovnici.

Postupak prisilne nagodbe

Odbor vjerovnika

U postupku prisilne nagodbe sud uspostavlja odbor vjerovnika koji radi ostvarivanja svojih prava i ovlasti ima pravo pregledati poslovnu evidenciju dužnika (tj. pregled poslovanja i financijskog stanja dužnika) kako bi se zaštitio interes vjerovnika te davati prijedloge i mišljenja koja su potrebna za zaštitu vjerovnika u postupku. U postupku prisilne nagodbe odbor vjerovnika može za potrebe financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika pod određenim zakonskim uvjetima donijeti odluku o povećanju temeljnog kapitala doprinosima u novcu ili u naravi, a koji su predmet tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku. Izmjena zakona koja je krajem 2013. izvršena kako bi se olakšalo učinkovito financijsko restrukturiranje velikih i srednjih društava uključivala je posebna pravila za prisilnu nagodbu u pogledu takvih društava, čime je znatno ojačan položaj vjerovnika. Pravila tog postupka primjenjuju se i na mala društva na temelju izmjene zakona iz 2016. Za pravilno obavljanje zadaća upravitelja u postupku prisilne nagodbe potrebno je šire iskustvo i osposobljenost te se zbog toga za imenovanje upravitelja ne primjenjuje pravilo o automatskom redosljedju imenovanja, već sud odabire upravitelja u skladu sa svojom procjenom. Ako

vjerovnici u skladu s novom zakonskom odredbom predlože pokretanje postupka prisilne nagodbe protiv nesolventnog dužnika, sud imenuje upravitelja kojeg su predložili vjerovnici. U skladu s novim sustavom, odbor vjerovnika isto tako može imenovati zastupnika vjerovnika. Time se odboru vjerovnika omogućuje da učinkovitije prati poslovanje dužnikova društva te postupke uprave u provedbi mjera financijskog restrukturiranja u okviru njegovih ovlasti (na primjer, mjere poslovnog restrukturiranja u svrhu optimalizacije troškova poslovanja ili povećanja učinkovitosti poslovanja društva). Ovlasti odbora vjerovnika dodatno su proširene i uključuju mogućnost odbora vjerovnika da izmijeni plan financijskog restrukturiranja.

Pravna sredstva pojedinačnog vjerovnika u postupku prisilne nagodbe

Svaki vjerovnik ili upravitelj može uložiti prigovor protiv vođenja postupka prisilne nagodbe:

ako dužnik nije nesolventan i može u potpunosti i pravodobno plaćati sve svoje obveze,

ako nesolventni dužnik može ispuniti svoje obveze u većem dijelu ili u kraćem roku nego što je ponuđeno u prijedlogu za prisilnu nagodbu,

ako nije vjerojatno da će se provedbom plana financijskog restrukturiranja dužniku omogućiti da postane kratkoročno ili dugoročno sposoban za plaćanje;

ako nije vjerojatno da će vjerovnici potvrđivanjem prisilne nagodbe kako ju je predložio dužnik imati povoljnije uvjete za plaćanje njihovih tražbina nego da je pokrenut stečajni postupak ili

ako nesolventni dužnik postupuje protivno pravilima kojima se njegovo poslovanje ograničuje tijekom postupka prisilne nagodbe ili ako više od 15 dana kasni s isplatom plaća zaposlenicima do iznosa minimalne plaće ili s plaćanjem poreza i doprinosa koje dužnik mora obračunati ili platiti istodobno s isplatom plaće radnicima.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik može u potpunosti platiti vjerovnikovu tražbinu. Tužba za utvrđivanje poboje tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi. Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način. Tužba za utvrđivanje poboje tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Stečajni postupak

Odbor vjerovnika

U stečajnom postupku odbor vjerovnika ima pravo uvida u svu dokumentaciju koju je preuzeo upravitelj u stečajnom postupku i dokumentaciju koju upravitelj mora voditi u vezi s tim postupkom. U stečajnom postupku odbor vjerovnika daje:

svoje mišljenje o završetku potrebnih poslova stečajnog dužnika,

svoju suglasnost za nastavak poslovanja stečajnog dužnika,

svoje mišljenje o upraviteljevom prijedlogu plana odvijanja stečajnog postupka,

svoje mišljenje o odluci o prodaji imovine,

svoju suglasnost ako je isključna ili početna cijena manja od polovine vrijednosti imovine koja je procijenjena na temelju likvidacijske vrijednosti,

svoje mišljenje o upraviteljevom predračunu troškova stečajnog postupka i njegovoj izmjeni i

svoje mišljenje o zaključenju stečajnog postupka.

U **postupku prisilne nagodbe** i **postupku preventivnog restrukturiranja** ne uspostavlja se odbor vjerovnika.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

U stečajnom postupku upravitelj je pravni zastupnik stečajnog dužnika te je kao takav ovlašten upravljati stečajnom masom i unovčiti je.

Stečajni upravitelj **upravlja stečajnom masom**, prvenstveno davanjem imovine stečajnog dužnika u najam te povećanjem novčanih sredstava stečajnog dužnika. Upravitelj može isto tako sklopiti sudsku ili izvansudsku nagodbu za koju je potrebno mišljenje odbora vjerovnika i suglasnost suda. Nakon pokretanja stečajnog postupka imovina stečajnog dužnika može se dati u najam ili zakup samo ako se time ne odgađa prodaja imovine. Ugovor o najmu ili zakupu može se sklopiti samo na određeno razdoblje koje ne smije biti dulje od godine dana. Upravitelj može uz suglasnost suda u korist najmprimca zasnovati pravo prvokupa na imovini koja je predmet najma.

Upravitelj ima zakonsku obvezu u pogledu ulaganja novčanih sredstava stečajnog dužnika. Novčana sredstva mogu se ulagati samo u dužničke vrijednosne papire koje je izdala Republika Slovenija ili druga država članica Europske unije, Europska središnja banka, banka Slovenije ili središnja banka druge države članice Europske unije, ili u dužničke vrijednosne papire (osim podređenih vrijednosnih papira) koje je izdala banka sa sjedištem u Republici Sloveniji ili kreditna institucija sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije. Bankovne novčane depozite može položiti samo u banci sa sjedištem u Republici Sloveniji ili u kreditnoj instituciji sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

U okviru **unovčenja**, stečajni upravitelj može prodati imovinu stečajnog dužnika, naplaćivati njegove tražbine i obavljati sve druge pravne radnje za unovčenje njegovih imovinskih prava. Ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može se sklopiti samo na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda. Samo iznimno ugovor se može sklopiti na temelju izravnih pregovora s kupcem. Prodaja počinje s (prvom) odlukom suda o prodaji. Sud donosi odluku o prodaji na prijedlog upravitelja i na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Ako se prodaje imovina na kojoj različni vjerovnik ima pravo prvenstva u slučaju isplate (zasnovano založno pravo), potrebno je i mišljenje tog vjerovnika. Sud u odluci kojom prvi put odlučuje o prodaji konkretne imovine utvrđuje:

1. način prodaje,
2. isključnu cijenu na javnoj dražbi ili početnu cijenu u obvezujućem pozivu na podnošenje ponuda i
3. iznos pologa.

Ako javna dražba ili poziv na podnošenje ponuda za prodaju konkretne imovine na temelju prve odluke nisu bili uspješni, sud može u sljedećoj odluci o prodaji:

1. ili
– ponovno odlučiti da se prodaja obavlja na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda i
– odrediti nižu isključnu ili početnu cijenu od one u prvoj odluci ili

2. odlučiti da se provede neobvezujuće prikupljanje ponuda za prodaju na temelju izravnih pregovora.

Sud određuje početnu cijenu u postupku prikupljanja obvezujućih ponuda na temelju procijenjene vrijednosti imovine. U prvoj odluci o prodaji početna cijena ne smije biti niža od polovine vrijednosti imovine kako je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti. U kasnijoj odluci o prodaji sud može odrediti isključnu ili početnu cijenu u iznosu koji je manji od polovine vrijednosti imovine kakao je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti, ako za to svoju suglasnost da odbor vjerovnika ili različni vjerovnik.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupuje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine prema stečajnom dužniku koje su nastale **prije pokretanja stečajnog postupka**, osim onih koje se u skladu sa zakonom ne trebaju prijaviti. Vjerovnik koji je odgovoran za obvezu stečajnog dužnika kao solidarni sudužnik, jamac ili založni dužnik u stečajnom postupku mora prijaviti i svoju potencijalnu regresivnu tražbinu koja do pokretanja stečajnog postupka još nije nastala, pod odgovornim uvjetom da će vjerovnik steći regresnu tražbinu prema stečajnom dužniku na temelju plaćanja te tražbine koje će se izvršiti nakon pokretanja stečajnog postupka. Ako su

za ispunjenje vjerovnikove tražbine osim stečajnog dužnika odgovorni i drugi solidarni sudužnici ili jamci, vjerovnik u stečajnom postupku može prijaviti i tražiti utvrđivanje punog iznosa tražbine sve dok nije plaćen u potpunosti, pod suspenzivnim uvjetom koji se ostvaruje kada vjerovnikovu tražbinu plati drugi solidarni sudužnik ili jamac. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu, njegova tražbina prema stečajnom dužniku prestaje, a sud odbacuje zakašnjelu prijavu tražbine.

U stečajnom postupku **nije potrebno prijaviti prioritetne tražbine** za isplatu plaća i naknada plaća zaposlenicima čiji rad zbog pokretanja stečajnog postupka postane nepotreban, za razdoblje od pokretanja stečajnog postupka do isteka otkaznog roka te otpremnine zaposlenicima čiji je ugovor o radu upravitelj raskinuo jer je njihov rad zbog pokretanja stečajnog postupka ili tijekom postupka postao nepotreban. Isto se tako ne prijavljuju određene tražbine koje se odnose na obračun i plaćanje poreza.

Ako je **tražbina osigurana razlučnim pravom**, vjerovnik mora u stečajnom postupku u roku za prijavu te osigurane tražbine prijaviti i razlučno pravo. Ako je u skladu sa stanjem u trenutku pokretanja stečajnog postupka na nekretnini upisano vlasničko pravo u korist stečajnog dužnika i to je vlasničko pravo ograničeno upisanim hipotekom ili maksimalnom hipotekom čiji je opis proizvodio učinke prije pokretanja stečajnog postupka, smatra se da su u stečajnom postupku ta hipoteka ili maksimalna hipoteka i tražbina pravodobno prijavljeni.

Vjerovnici moraju prijaviti svoja **izlučna prava** koja su nastala prije početka stečajnog postupka u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu izlučnih prava, izlučno pravo ne prestaje. Ako upravitelj proda imovinu koja je predmet neprijavljenog izlučnog prava, izlučni vjerovnik gubi izlučno pravo, ali može zatražiti da mu se plati novčani iznos ostvaren prodajom te imovine, umanjen za troškove u vezi s prodajom. Izlučni vjerovnik nema pravo zatražiti povrat štete. Vjerovnik gubi izlučno pravo i pravo na plaćanje novčanog iznosa ako to pravo ne prijavi do objave plana prve opće diobe.

Obveze stečajnog dužnika koje nastanu **nakon pokretanja** stečajnog postupka (uz određene iznimke) smatraju se **troškovima postupka**. Dije se na:

– tekuće troškove (na primjer, plaće i druge naknade strankama koje obavljaju usluge za potrebe stečajnog postupka, uključujući poreze i doprinose koje dužnik mora obračunati i platiti zajedno s tim plaćanjima, troškove upravitelja, troškove električne energije, vode, grijanja, telefona i druge troškove povezane s upotrebom poslovnih prostora za potrebe stečajnog postupka, premije osiguranja za osiguranje imovine koja je uključena u stečajnu masu, troškove objava, pravne troškove stečajnog dužnika za pobijanje tražbina, troškove računovodstvenih, administrativnih i drugih usluga za potrebe stečajnog postupka itd.) i

– povremene troškove (plaćanje tražbina vjerovnika koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe, ispunjavanje obveza na temelju uzajamno neizvršenih dvostranih ugovora, ispunjavanje obveza na temelju završetka hitnih pravnih poslova i, u slučaju nastavka poslovanja, troškove procjene vrijednosti imovine i drugih radnji koje se odnose na prodaju itd.).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijavom tražbine vjerovnik stječe pravo obavljati postupovne radnje u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti. Tražbine se moraju prijaviti u propisanom roku. Prijavljuju se samo tražbine koje su nastale prije pokretanja stečajnog postupka.

U **postupku prisilne nagodbe**, prijava i utvrđivanje tražbina provode se prvenstveno radi procjene postupovne legitimacije vjerovnika za glasovanje o prisilnoj nagodbi. Tražbine se moraju prijaviti u roku od 30 dana od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (AJPES). Ako ne prijavi tražbinu ili zakasni s prijavom tražbine vjerovnik ne gubi samu tražbinu, ali gubi svoje pravo glasa.

U **stečajnom postupku** prijava i utvrđivanje tražbina čine osnovu za određivanje diobe stečajne mase. U tom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine u roku od tri mjeseca od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama AJPES-a.

U **osobnom stečaju** vjerovnik ne gubi tražbinu ako je ona prijavljena nakon roka, ali je upravitelj uvrštava u popis dodatnih tražbina.

Vjerovnik protiv kojega je podnesena tužba za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika u roku od mjesec dana od dana uručjenja tužbe u stečajnom postupku mora prijaviti svoju tražbinu kao uvjetovanu tražbinu koja će nastati ako tužbeni zahtjev bude pravomoćno potvrđen. Svoju tražbinu za povrat štete zbog upraviteljeva raskida ugovora o zakupu ili uzajamno neizvršenog dvostranog ugovora vjerovnik mora prijaviti u roku od mjesec dana nakon primitka izjave stečajnog dužnika o ostvarivanju njegova prava na raskid ili odiranje.

Sadržaj tražbine

Prijava tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti mora sadržavati:

1. iznos koji treba priznati kao tražbinu u postupku i
2. opis činjenica iz kojih proizlazi utemeljenost zahtjeva te dokaze o njima, uključujući dostavljenu dokumentaciju.

Prijava tražbine u stečajnom postupku mora sadržavati i bankovni račun na koji se izvršava plaćanje tražbine. Ako je vjerovnik pokrenuo sudski ili drugi postupak prije pokretanja stečajnog postupka, prijava mora sadržavati i informacije o sudu ili drugom nadležnom tijelu pred kojim se taj postupak vodi te poslovni broj predmeta.

Zahtjev za utvrđivanje tražbine mora sadržavati:

1. iznos glavnice tražbine;
2. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i kamate; kapitalizirani iznos kamata obračunanih za razdoblje od dospjeća do pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti; u slučaju prioriteta tražbina upravitelja obračunava kapitalizirani iznos kamata;
3. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i troškove koji su nastali izvršenjem tražbine u sudskom ili drugom postupku koji je pokrenut prije pokretanja stečajnog postupka: iznos tih troškova;
4. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao prioritetnu tražbinu: izričit prijedlog da se prilikom diobe tražbina smatra prioritetnom tražbinom i
5. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao uvjetovanu tražbinu: izričit opis okolnosti čiji nastanak znači ostvarenje odgovnog ili suspenzivnog uvjeta s kojim je tražbina povezana.

U stečajnom postupku vjerovnik jednim zahtjevom može prijaviti više tražbina.

Postupak utvrđivanja tražbina

Postupak utvrđivanja tražbina odvija se u tri faze:

1. Izjava upravitelja o prijavljenim tražbinama:

O priznanju ili pobijanju tražbina upravitelj se očituje tako da pripremi *osnovni popis utvrđenih tražbina (osnovni seznam preizkušanih terjatev)*. U tom popisu upravitelj za svaku tražbinu navodi je li priznata ili osporena. Sud objavljuje popis na internetskim stranicama namijenjenima objavama u postupcima u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici mogu izjaviti prigovor na bilo koju pogrešku u pogledu prijavljenih tražbina na osnovnom popisu u roku od 15 dana od njegove objave podnošenjem *prigovora na osnovni popis (ugovor proti osnovnem seznamu)*. Ako je vjerovnikov prigovor utemeljen, upravitelj mora izdati ispravak osnovnog popisa.

2. Izjava vjerovnika o prijavljenim tražbinama drugih vjerovnika:

Svaki vjerovnik koji je pravodobno prijavio svoju tražbinu u postupku može izjaviti prigovor na tražbine drugih vjerovnika podnošenjem *prigovora kojim se osporava tražbina (ugovor o prerekanju terjatve)*. Prigovor kojim se osporava tražbina vjerovnik u postupku prisilne nagodbe mora podnijeti u roku od 15

dana, a u stečajnom postupku u roku od mjesec dana od objave osnovnog popisa utvrđenih tražbina. U postupku osobnog stečaja i postupku prisilne nagodbe takav prigovor može kao stranka u postupku podnijeti i nesolventni dužnik. Upravitelj unosi izjave vjerovnika i dužnika u pogledu osporenih tražbina u *dopunjeni popis utvrđenih tražbina (dopolnjeni seznam preizkušanih terjatev)*. Sve pogreške u pogledu nerješavanja podnesenog prigovora iznose se u prigovoru na dopunjeni popis.

3. Odluka suda o utvrđivanju tražbina:

Sud o utvrđivanju tražbina odlučuje na temelju *odluke o utvrđivanju tražbina (sklep o preizkusu terjatev)*. Na temelju te odluke upravitelj priprema *završni popis utvrđenih tražbina (končni seznam preizkušanih terjatev)* koji sud objavljuje zajedno s odlukom o utvrđivanju tražbina.

U odluci o utvrđivanju tražbina sud odlučuje o prigovorima, utvrđenim i osporenim tražbinama, o vjerojatno dokazanim tražbinama te o tome tko mora svoju tražbinu utvrditi u drugom postupku (npr. u parničnom postupku). Rok za podnošenje tužbe jest mjesec dana.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Stečajna masa imovina je stečajnog dužnika koja se unovčuje kako bi se pokrili troškovi postupka i isplatile tražbine vjerovnika. U zakonu se razlikuju „stečajna masa” i „posebna stečajna masa”. Posebna stečajna masa imovina je koja podliježe razlučnom pravu ili novčana sredstva dobivena unovčenjem te imovine. Kad je riječ o svakoj imovini koja je predmet razlučnog prava, potrebno je utvrditi posebnu stečajnu masu i tom imovinom upravljati odvojeno od imovine koja je dio opće stečajne mase i imovine koja pripada drugim posebnim stečajnim masama.

Unovčeni dio stečajne mase diobna je masa i namijenjena je plaćanju tražbina vjerovnika. Opću diobnu masu čine novčana sredstva ostvarena unovčenjem opće stečajne mase, umanjeno za troškove stečajnog postupka. Posebna su diobna masa novčana sredstva ostvarena unovčenjem posebne stečajne mase, umanjeno za troškove tog unovčenja.

Kad je riječ o pravu na prioritetnu isplatu u stečajnom postupku, tražbine vjerovnika koje su nastale prije pokretanja postupka razvrstavaju se kako slijedi: osigurane tražbine, čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom koje uključuje pravo na prioritetnu isplatu tražbine iz određene imovine i neosigurane tražbine, među kojima se prvo plaćaju prioritetne tražbine, potom obične tražbine, zatim podređene tražbine i na kraju korporativna prava.

Osigurane tražbine jesu tražbine čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom. Razlučno pravo svako je pravo koje uključuje pravo na prioritetnu isplatu tražbine iz određene imovine. Najčešće je razlučno pravo založno pravo. U stečajnom postupku osigurane tražbine isplaćuju se prioritetno iz novca dobivenog prodajom imovine koja je bila predmet razlučnog prava.

Neosigurane tražbine jesu tražbine koje nisu osigurane razlučnim pravom. Te su tražbine podređene otplati osiguranih tražbina u smislu isplate iz imovine koja je bila predmet razlučnog prava. Plaćanja iz preostale imovine izvršavaju se prema sljedećem redoslijedu: 1. prioritetne tražbine, 2. obične tražbine i 3. sve podređene tražbine.

Prioritetne tražbine jesu one (neosigurane) tražbine koje se u skladu sa zakonom moraju platiti prioritetno, prije plaćanja običnih (neosiguranih) tražbina (npr. plaće i naknada plaće za posljednjih šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, otpremnina radnicima, neplaćeni doprinosi itd.). Ako stečajni postupak započne jer postupak prisilne nagodbe nije bio uspješan, tražbine koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe imaju apsolutni prioritet i plaćaju se prije plaćanja prioritetnih tražbina,

obične tražbine neosigurane su tražbine koje nisu ni prioritetne ni podređene tražbine,

podređene tražbine neosigurane su tražbine koje se na temelju pravnog odnosa između vjerovnika i dužnika, ako dužnik postane nesolventan, plaćaju tek nakon plaćanja svih neosiguranih tražbina prema dužniku. U prisilnoj nagodbi podređene tražbine mogu se pretvoriti u vlasnički udjel. Ako nisu prenesene kao doprinos u naravi, na temelju potvrđene prisilne nagodbe prestaju postojati.

Korporativna prava (dionice ili poslovni udjeli) nemaju značajke (pravnu prirodu) obligacijskog prava, a dioničarima ili članovima društva daju pravo na razmjerni dio ostatka stečajne mase.

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka (diobna masa). Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redoslijedu: različni vjerovnici, čije su tražbine osigurane razlučnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja (posebna diobna masa). Iz opće diobne mase prvo se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu. Potom se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak unovčene imovine dijeli se među članovima društva.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak prisilne nagodbe

Prisilnu nagodbu koju izglasuju vjerovnici mora potvrditi i sud. U odluci o potvrđivanju prisilne nagodbe sud:

1. odlučuje o potvrđivanju prisilne nagodbe;
2. utvrđuje sadržaj prisilne nagodbe navodeći:
 - postotak plaćanja tražbina vjerovnika,
 - rokove za njihov plaćanje i
 - kamatnu stopu za tražbine vjerovnika u razdoblju od otvaranja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje,
3. odlučuje koje su tražbine utvrđene u postupku prisilne nagodbe i
4. nalaže dužniku da mora vjerovnicima platiti tražbine, kako su utvrđene u postupku prisilne nagodbe, u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u prisilnoj nagodbi.

U postupku se primjenjuje pravilo apsolutnog prioriteta. Provedba financijskog restrukturiranja dužnikova poslovanja u postupku prisilne nagodbe znači da: članovi društva dužnika mogu zadržati samo onaj udio u temeljnom kapitalu dužnika koji odgovara vrijednosti ostatka dužnikove imovine koji bi primili u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak,

se vjerovnicima moraju osigurati povoljniji uvjeti plaćanja njihovih tražbina nego u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak, uzimajući u obzir redoslijed i druga pravila za plaćanje prioritetnih, običnih i podređenih tražbina te osiguranih tražbina u stečajnom postupku i nastavlja se poslovanje dužnikova poduzeća ili njegova održivog dijela.

Financijsko restrukturiranje provodi se na način da dužnik vjerovnicima ponudi da pristanu na smanjenje svojih običnih tražbina odnosno odgodu rokova za njihovo plaćanje. Dužnik svim vjerovnicima mora ponuditi jednak postotak plaćanja njihovih običnih tražbina, jednake rokove za njihovo plaćanje i istu kamatnu stopu od pokretanja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje. Ako je dužnik društvo kapitala, može vjerovnicima ponuditi da odaberu:

pristati na smanjenje ili odgodu datuma dospijea svojih običnih tražbina ili

da se tražbine prenesu na dužnika kao doprinos u naravi na temelju povećanja temeljnog kapitala dužnika (*zamjena duga za vlasnički udjel*).

Prisilna nagodba nema učinak na prioritetne tražbine ili izlučna prava. Podređene tražbine prestaju postojati. U prisilnoj nagodbi osigurane tražbine mogu se restrukturirati samo dobrovoljno. U **postupku prisilne nagodbe u pogledu velikih, srednjih i malih društava** osigurane tražbine mogu se restrukturirati odgodom dospijea ili smanjenjem kamatne stope u smislu da se odluka većine od 75 % primjenjuje na one različne vjerovnike koji nisu glasovali za prisilnu nagodbu.

U tom je postupku kao mjera financijskog restrukturiranja moguće izdvajanje održivog dijela poslovanja dužnika u drugo društvo (*spin-off*). Isto je tako dopušteno restrukturirati različna prava u zajedničko različno pravo (za to je potrebna većina od 85 %).

Stečajni postupak protiv pravne osobe

Stečajni postupak provodi se s namjenom unovčenja stečajne mase i plaćanja vjerovnicima. Opće je pravilo da se ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može sklopiti na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda. Javna dražba može se organizirati kao javna dražba s povećanjem isključne cijene ili javna dražba sa smanjenjem isključne cijene. U stečajnom postupku poslovanje ili djelatnost društva može se očuvati prodajom društva na javnoj dražbi kao poslovne jedinice ili prodajom njegova održivog dijela (*sale of a business as a going concern*).

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka. Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redoslijedu: različni vjerovnici, čije su tražbine osigurane različnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja; potom se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu; zatim se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak unovčene imovine dijeli se među članovima društva.

Osobni stečaj

Kao i u stečajnom postupku koji se odnosi na pravne osobe, postupak osobnog stečaja provodi se u svrhu razmjernog i istodobnog plaćanja tražbina svih vjerovnika. Vjerovnici se stoga razmjerno i istodobno isplaćuju iz dužnikove imovine. Stečajna masa uključuje svu imovinu prezadužene osobe u trenutku pokretanja stečajnog postupka, osim ako je isključena iz ovrhe u skladu s odredbama Zakona o ovrši i osiguranju (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*). S obzirom na to da, za razliku od pravne osobe, fizička osoba ne prestaje postojati na kraju stečajnog postupka, tražbine vjerovnika koje nisu isplaćene u stečajnom postupku ne prestaju. Za razliku od tražbina vjerovnika u stečajnom postupku protiv pravne osobe, izvršenje tražbina u postupku osobnog stečaja ne prestaje nakon zaključenja stečajnog postupka. Odluka o zaključenju postupka osobnog stečaja koja uključuje popis neplaćenih priznatih tražbina osnova je na temelju koje neplaćeni vjerovnici mogu tražiti izvršenje tih tražbina.

Kako bi se oslobodio od svojih obveza, stečajnom dužniku daje se mogućnost da prije donošenja odluke o zaključenju postupka osobnog stečaja podnese prijedlog za oslobođenje od obveza koje su nastale prije pokretanja postupka osobnog stečaja u dijelu u kojem u tom postupku neće biti plaćene. Ako stečajni dužnik podnese prijedlog za oslobođenje od obveza i ako je postupak za oslobođenje od obveza nakon završetka razdoblja provjere za njega uspješno riješen, oslobođen je dijela svojih obveza koje bi inače bile ovršene na temelju odluke o zaključenju stečajnog postupka, čime prestaju i prava vjerovnika na sudsku ovrhu tih obveza.

Čak i ako se dužniku odobri oslobođenje od obveza, to oslobođenje nema učinak na sljedeće vrste dužnikovih obveza:

1. prioritetna prava radnika;
2. tražbine prema stečajnom dužniku koje se temelje na zakonskom uzdržavanju, naknade za štetu nastalu zbog smanjenja osnovnih djelatnosti ili smanjenja ili gubitka sposobnosti za rad te naknada za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti osobe koja ga je osiguravala;
3. tražbine na temelju novčane kazne ili oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom, izrečene u kaznenom postupku;
4. tražbine na temelju uvjetne kazne koja ovisi o povratu imovinske koristi stečene kaznenim djelom ili povrata štete prouzročene kaznenim djelom;
5. tražbine na temelju novčane kazne ili povrata imovinske koristi stečene prekršajem, izrečene u prekršajnom postupku;
6. tražbine na temelju oduzimanja protuzakonito stečene imovine i
7. tražbine na temelju povrata štete koja je prouzročena s namjerom ili zbog grube nepažnje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak prisilne nagodbe zaključuje se pravomoćnom odlukom suda o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik većim dijelom ili u potpunosti može platiti obične tražbine takvih vjerovnika. Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način.

Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Za odlučivanje o tužbi nadležan je sud koji je donio odluku o potvrđivanju prisilne nagodbe.

U odluci kojom poništava potvrđenu prisilnu nagodbu sud može naložiti dužniku da u roku koji odredi i koji ne može biti dulji od godine dana nakon pravomoćnosti odluke plati neplaćeni dio tražbina na koje je utjecala potvrđena prisilna nagodba.

Zaključenje stečajnog postupka protiv pravne osobe

Stečajni postupak protiv pravne osobe zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka. Sud tu odluku donosi na temelju upraviteljeva završnog izvješća, nakon što je obavio sve zakonom utvrđene radnje te na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Upravitelj sudu mora dostaviti završno izvješće u roku od mjesec dana nakon provedbe završne diobe.

Ako se imovina koja je pripadala stečajnom dužniku pronađe nakon što je sud donio odluku o zaključenju stečajnog postupka, na prijedlog vjerovnika koji je u stečajnom postupku protiv dužnika bio ovlašten obavljati postupovne radnje i čije pravo da to čini nije prestalo do kraja stečajnog postupka, ili na prijedlog člana društva stečajnog dužnika, pokreće se stečajni postupak u pogledu naknadno pronađene imovine.

Zaključenje osobnog stečaja

Osobni stečaj zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka.

Ako je dužniku u osobnom stečaju **odobreno oslobođenje od obveza**, svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe pravomoćna odluka o oslobođenju od obveza može od suda zatražiti da poništi oslobođenje od obveza koje je bilo predmet odluke ako je dužnik odluku o oslobođenju od obveza dobio prikrivanjem ili lažnim predstavljanjem informacija o svojoj imovini ili nekom drugom prijevaram radnjom. Tužba se mora podnijeti u roku od tri godine od pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza (članak 411. ZFPPIPP-a). Vjerovnici koji nakon pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza pronađu imovinu dužnika koju je dužnik posjedovao prije odobrenja oslobođenja od obveza (i prikrio je) mogu isto tako zatražiti poništenje tog oslobođenja od obveza na temelju prijedloga o pokretanju stečajnog postupka u pogledu te imovine. U tom se slučaju tužba za poništenje oslobođenja od obveza ne mora podnijeti u roku od tri godine.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Svaki vjerovnik mora snositi vlastite troškove sudjelovanja u **postupku u slučaju nesolventnosti**.

U **postupku prisilne naplate koji je pokrenut na prijedlog dužnika**, troškove postupka i sve druge izdatke snosi dužnik.

U **postupku prisilne naplate protiv velikih, srednjih ili malih društava koji je pokrenut na prijedlog vjerovnika**, početne troškove postupka plaća predlagatelj postupka. U tom postupku predlagatelj snosi i troškove upraviteljeve naknade. Dužnik protiv kojeg je pokrenut postupak snosi troškove plaćanja:

- na temelju ugovora sklopljenih s kvalificiranim pravnim i financijskim savjetnicima o pravnim i financijskim uslugama koje su potrebne za pripremu izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika, plana financijskog restrukturiranja i drugih dokumenata koji se moraju priložiti prijedlogu za prisilnu nagodbu,
- na temelju ugovora s revizorom o reviziji izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika i
- na temelju ugovora s ovlaštenim procjeniteljem o preispitivanju plana financijskog restrukturiranja.

U **stečajnom postupku**, troškovi postupka i izdaci tijekom postupka terete se na račun stečajne mase prije plaćanja tražbina iz diobne mase. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnese vjerovnik, on mora sam dati polog za pokriće početnih troškova stečajnog postupka, a ima pravo na povrat iznosa pologa plaćenog u skladu s pravilima o plaćanju troškova stečajnog postupka.

U **postupku preventivnog restrukturiranja**, dužnik mora vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku vratiti njihov razmjerni udio u troškovima za koje je u skladu s opće utvrđenom poslovnom praksom uobičajeno da ih snosi dužnik. Dužnik i vjerovnici se o povratu tih troškova usuglašavaju u sporazumu o financijskom restrukturiranju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Uvjeti za pobijanje

Vjerovnici i stečajni upravitelj imaju pravo pobijati pravne radnje dužnika. Tužba ili prigovor podnose se protiv osobe u čiju je korist pobijana radnja izvršena. Pobijati se može svaka pravna radnja (uključujući propuste) čija je posljedica nejednako ili umanjeno plaćanje stečajnih vjerovnika ili stavljanje određenog vjerovnika u povoljniji položaj (dodjela pogodnosti vjerovnicima, koja se naziva **objektivni element pobjojnosti**). Podnositelj zahtjeva prilikom pobijanja mora dokazati i da je druga stranka u čiju je korist pobijana radnja izvršena znala ili je morala znati za dužnikovo loše financijsko stanje (**subjektivni element pobjojnosti**). U zakonu su predviđene zakonske pretpostavke kada se smatra da je taj uvjet ispunjen i slučajevi kada nije moguće pobijati pravne radnje. U zakonu se podrobno utvrđuju i sadržaj zahtjeva za pobijanje te način ostvarivanja zahtjeva za pobijanje.

Razdoblje u kojem su pobijane radnje mogle biti počinjene

U stečajnom postupku mogu se pobijati pravne radnje koje su počinjene u razdoblju od posljednje godine prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Neplaćene pravne radnje (ili pravne radnje za koje je plaćena nerazmjerno niska protuvrijednost) mogu se pobijati ako su počinjene u razdoblju od početka posljednjih 36 mjeseci prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Tužba za pobijanje mora se podnijeti u roku od 12 mjeseci nakon pravomoćnosti odluke o pokretanju stečajnog postupka.

Koje se radnje ne mogu pobijati

Nije moguće pobijati pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik tijekom postupka prisilne nagodbe, u skladu s pravnim pravilima koja se primjenjuju na poslovanje dužnika u tom postupku, pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u potvrđenoj prisilnoj nagodbi i plaćanja za mjenice ili čekove, ako je druga stranka morala primiti plaćanje da stečajni dužnik ne bi izgubio pravo na povrat u odnosu na drugog obveznika iz predmetne mjenice ili čeka.

Pobijati se ne mogu ni pravne radnje koje je dužnik izvršio u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika ili ispunjenja obveza u skladu s potvrđenim sporazumom o financijskom restrukturiranju.

Posebne značajke osobnog stečaja

Razdoblje pobjojnosti za neplaćene pravne radnje i za pravne radnje koje je stečajni dužnik izvršio u korist blisko povezane osobe u osobnom stečaju jest pet godina. To pravilo uključuje ugovore s blisko povezanim fizičkim osobama te pravnim osobama koje su povezane sa stečajnim dužnikom ili blisko povezanim fizičkim osobama. To su pravne osobe u kojima stečajni dužnik ili osobe s kojima je dužnik blisko povezan pojedinačno ili zajedno imaju najmanje 25 % upisanog kapitala ili 25 % prava glasa ili pravo imenovati ili opozvati osobe ovlaštene za zastupanje pravnih osoba, ili su te osobe ovlaštene zastupati pravnu osobu, ili u korist s njima povezanih društava.

Posljednji put ažurirano: 23/05/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.